

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [CS](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska. Översättningen till är dock redan färdig.

engelska

Swipe to change

Arvsrätt

Tjeckien

Faktabladet har tagits fram i samarbete med rådet för notaries i EU (CNUe).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?**Allmänna tillvägagångssätt för upprättande av testamente**

Testamenten upprättas skriftligen, utom i undantagsfall. Testamenten behöver inte dateras, utom i följande två fall: 1) Om testatorn har upprättat flera testamenten som är motstridiga och inte fungerar jämte varandra, 2) om ett testaments rättsverkan beror på när det upprättats. Enligt tjeckisk lagstiftning accepteras inte gemensamma testamenten för flera personer.

Ett testamente kan enligt tjeckisk lagstiftning se ut på något av följande sätt:

- Ett testamente som skrivs och undertecknas av testatorn för hand.
- Testatorn kan även upprätta ett testamente på annat sätt än för hand om han eller hon undertecknar det och två samtidigt närvarande vittnen styrker att handlingen är ett uttryck för testatorns sista vilja. Vittnena undertecknar handlingen och bifogar en vittnesförklaring samt information som gör det möjligt att identifiera dem.
- En blind testator upprättar sitt testamente inför tre samtidigt närvarande vittnen, i en handling som ska läsas högt av ett vittne som inte författat den. Om testatorn har någon annan sensorisk funktionsnedsättning och inte kan läsa eller skriva ska innehållet i testamentet förmedlas till honom eller henne på ett sätt som förstås av testatorn och samtliga vittnen.
- Testatorn kan även upprätta sitt testamente i form av en notariatshandling.

Upprättande av testamente i särskilda fall

Om testamenten upprättas under extrema förhållanden, i synnerhet vid livshotande omständigheter, gäller särskilda regler.

- Om testatorns liv på grund av oväntade omständigheter är tydlig och omedelbar fara, eller om testatorn befinner sig på en plats där de sociala förbindelserna till följd av en nödsituation (krig, naturkatastrof etc.) hindras, så att ett testamente inte kan upprättas på något annat sätt, får han eller hon upprätta ett testamente muntligen inför tre samtidigt närvarande vittnen. Ett muntligt testamente förlorar sin giltighet när två veckor har förflutit sedan den dag då det upprättades, om testatorn fortfarande är vid liv.
- Om befogad oro finns för att testatorn skulle kunna avlida innan han eller hon upprättat ett testamente inför notarie får ett testamente registreras, inför två vittnen, av borgmästaren i den kommun där testatorn befinner sig. Ett sådant testamente är giltigt i tre månader från den tidpunkt då det blir möjligt för testatorn att upprätta ett testamente inför notarie. Detta är ett så kallat *dorfestament*.
- Ett testamente får registreras ombord på ett tjeckiskt luftfartyg eller havsgående fartyg, om det finns synnerliga skäl att göra detta, av den person som är ansvarig för luftfartyget eller fartyget eller av dennes ombud, inför två vittnen. Ett sådant testamente är också giltigt i högst tre månader.
- En soldats testamente får, om han eller hon deltar i en väpnad konflikt, registreras av befälhavaren för enheten eller annan officer inför två vittnen. Liksom i tidigare fall är ett sådant testamente giltigt i högst tre månader.

Arvsavtal

I ett arvsavtal kan en testator som är myndig och som har full rättskapacitet utse en arvinge eller legatarie, som kan vara den andra avtalsparten eller en tredje part. Testatorn kan inte ensidigt säga upp ett arvsavtal.

En testator får avtala bort högst tre fjärdedelar av sin kvarlåtenskap genom ett arvsavtal; en fjärdedel av kvarlåtenskapen ska vara avtalsfri. Testatorn kan dock upprätta ett testamente avseende denna återstående del.

Makar får utse varandra till arvingar enligt ett arvsavtal. Man kan avtala om att rättigheterna och skyldigheterna enligt arvsavtalet upphör i fall av skilsmässa. Ett arvsavtal får endast upprättas i form av en officiell handling, dvs. som en notariatshandling.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Det centrala testamentsregistret inrättades 2001. Från och med den 1 januari 2014 ersattes testamentsregistret av ett register över rättshandlingar vid dödsfall, till följd av den allmänna omkodifieringen av privaträtten i Tjeckien. Registret är en privat datoriserad förteckning som drivs och förvaltas av Tjeckiens notariékammare. Instrument avseende följande rättshandlingar från en testator, att beakta vid dödsfall, registreras i registret över rättshandlingar vid dödsfall:

- Testamente, tillägg till testamente eller arvsavtal.
- Arvlöshetsförklaringar samt en förklaring om att den arvinge som fastställs i den lagstadgade arvsordningen inte kommer att ta över kvarlåtenskapen.
- Beslut om kvittningsarrangemang för en del av ett arv, såvida inte testamentet innehåller ett sådant beslut.
- Utnämning av en boutredningsman, såvida inte en sådan utnämns i testamentet.
- Avtal om avstående från en arvsrätt.
- Upphävande av de rättshandlingar som avses i led a–e.

Om en notarie upprättar ett av ovanstående instrument i form av en notariatshandling, eller har mottagit ett sådant instrument som inte är i form av en notariatshandling, för förvaring hos notarien, ska denne föra in information om instrumentet och om personen som upprättat det i ovan nämnda register genom elektronisk dataöverföring.

Instrument avseende en testators rättshandlingar vid dödsfall, som inte är notariatshandlingar, registreras endast om de förvaras hos notarien.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?**Laglott – allmän information**

En testators bröstarvingar är hans eller hennes släktingar i nedstigande led. En bröstarvinge som *i)* inte har avstått från sin arvsrätt eller laglottsrätt, *ii)* är en godtagbar arvinge och *iii)* inte har gjorts arvlös, har rätt till laglott eller till tillägget till denna om han eller hon helt eller delvis har utelämnats av testatorn i förordnandet om kvarlåtenskapen, dvs. om han eller hon inte, i form av en andel av ett arv eller ett legat, erhåller kvarlåtenskap till ett värde som motsvarar hans eller hennes laglott. Den överlevande maken eller maken och eventuella släktingar i uppstigande led är inte bröstarvingar. Underåriga släktingar i nedstigande led ska erhålla minst tre fjärdedelar av sin lagstadgade arvsandel och vuxna släktingar i nedstigande led ska erhålla minst en fjärdedel av sin lagstadgade arvsandel. Om testamentet motsäger detta och om testatorn inte har gjort en bröstarvinge arvlös av de skäl som fastställs i lag är bröstarvingen berättigad till en summa pengar som motsvarar värdet på hans eller hennes laglott. Om testatorn är änka/änkling och har två barn är deras andel av arvet hälften var. Om en av dem är underårig utgör hans eller hennes laglott tre åttondelar. För en vuxen släkting i nedstigande led är laglotten en åttondel.

Specialfall

Om en bröstarvinge (medvetet) utelämnas från ett testamente utan att göras arvlös och om denne har handlat på sätt som gör att han eller hon uppfyller något av de lagstadgade skälen till arvlöshet, behandlas ett sådant utelämnande som en underförstådd och berättigad arvlöshetsförklaring. I denna situation har släktingen i nedstigande led ingen rätt till laglott.

Om en bröstarvinge utelämnas från ett testamente endast för att testatorn, vid förordnandet om kvarlåtenskapen, inte kände till honom eller henne (om testatorn t.ex. trodde att denna släkting i nedstigande led hade avlidit eller inte kände till att en viss person var hans eller hennes släkting i nedstigande led) har denna bröstarvinge rätt till den laglott som han eller hon har rätt till enligt lagen.

Möjlighet att avstå från rätt till laglott

En bröstarvinge kan avstå från sin rätt till laglott genom ett formellt avtal med testatorn som upprättas i form av en notariatshandling. Man kan även avsäga sig en arvsrätt till förmån för en annan person på samma sätt. Ett avsägande av en rätt till förmån för en annan person är giltigt om han eller hon blir arvinge. Avstående från och efterskänkande av arv (ett arv kan efterskännas av en arvinge som inte har avstått från arv) ska särskiljas från avsägande av en arvsrätt eller en rätt till laglott enligt ett avtal som tecknas med testatorn (under hans eller hennes livstid) i form av en notariatshandling. Det är inte möjligt att avstå från eller avsäga sig ett arv innan testatorn har avlidit.

Andra begränsningar

En testator kan i sitt testamente ange villkor, instruktioner om tid eller föreskrifter, eller lämna instruktioner om att arvet efter arvingens död ska gå till en annan arvinge (fastställande av arvsföljd). Sådana bestämmelser får dock inte syfta till tydliga trakasserier av en arvinge eller legatarie enligt testatorns uppenbara godtycke och får inte på ett allvarligt sätt strida mot den allmänna ordningen.

Även om en testator inte får beordra en arvinge eller legatarie att gifta sig, att inte gifta sig eller att förbli gift, får han eller hon fastställa en rätt för någon som varar fram till den tidpunkt då personen i fråga gifter sig.

Om alla arvingar (eller arvtagar i arvsföljden) är samtida med testatorn är den följd i vilken dessa arvingar, i enlighet med testatorns förordnande om kvarlåtenskap, ska ära varandra (med förbehåll för vissa villkor) inte föremål för några begränsningar. Om en arvinge vid tidpunkten för testatorns död ännu inte är född slutar den arvsföljd som fastställts av testatorn när den första sådana arvingen ärver.

En fastställd arvsföljd upphör senast 100 år från tidpunkten för testatorns död. Om en arvinge i den fastställda arvsföljden ska ära efter att en arvinge, som är samtida med testatorn, avlider, slutar den fastställda arvsföljden först när den första sådana arvingen i följd ärver.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Om den avlidne inte har upprättat något testamente ärver hans eller hennes arvingar enligt lagen i sex arvsklasser. Personerna i dessa klasser beaktas som arvingar i etapper, på grundval av sin klass. Arvingarna i de lägre klasserna utesluter arvingarna i de högre klasserna, dvs. om arvingarna i den första arvsklassen ärver så ärver arvingarna i den andra klassen ingenting. Endast om arvingarna i den första arvsklassen inte ärver går arvet vidare till arvingarna i den andra klassen. De arvsandelar som avses i lagen gäller endast om arvingarna inte avtalar annat inför domstol. Om den avlidne inte har utarbetat något förordnande om kvarlåtenskap (ett testamente, ett arvsavtal eller ett tillägg till testamente), eller om den avlidne tillåter detta (inte har förbjudit det) i förordnandet om kvarlåtenskap, får arvingarna dela upp kvarlåtenskapen på vilket sätt de vill i samförstånd inför domstol.

Arvsklasser

I den första arvsklassen ärver den avlidnes barn och make eller maka i lika delar. Om den avlidne och maken eller maken hade giftorättsgods fastställs detta först av domstol, så att en del av denna egendom går till den överlevande maken eller maken och en del (vanligtvis hälften) tillförs arvet. De tillgångar som tillförs arvet ärs i lika delar av den avlidnes make eller maka och barn. Makens eller makans andel inbegriper inte föremål som han eller hon erhåller vid fastställandet av de gemensamma tillgångarna. I Tjeckien gör de civilrättsliga reglerna ingen åtskillnad mellan barn födda inom och utom äktenskapet, eller mellan egna (biologiska) barn och barn som adopterats.

Om något av den avlidnes barn inte ärver (om de t.ex. avsäger sig sin arvsandel under testatorns livstid, om de avstår från arv eller om testatorn överlever dem) ärs detta barns arvsandel av hans eller hennes barn i lika delar. Samma regler gäller för mer avlägsna släktingar i nedstigande led.

Om den avlidne inte hade någon make eller maka men hade barn ärs hela kvarlåtenskapen av hans eller hennes barn (eller deras släktingar i nedstigande led – se ovan). Om den avlidne hade en make eller maka men saknade barn ärver dock inte maken eller maken hela kvarlåtenskapen, utan tillsammans med arvingarna i den andra arvsklassen.

I den andra arvsklassen ärver den avlidnes make eller maka, föräldrar och personer som levde i gemensamt hushåll med den avlidne i minst ett år innan han eller hon avled, och därför tog hand om hushållet som delades med den avlidne, eller var beroende av den avlidne för sin försörjning. Alla dessa personer, förutom maken eller maken, ärver i lika delar. Den avlidnes make eller maka ärver minst halva kvarlåtenskapen. Om den avlidne hade en make eller maka och två levande föräldrar ärver således maken eller maken halva kvarlåtenskapen och föräldrarna ärver en fjärdedel vardera.

Maken eller maken och endera föräldern kan i den andra arvsklassen ära hela kvarlåtenskapen. Om den avlidna personen hade en sambo, men varken make eller maka eller levande föräldrar, ärver dock sambon inte hela kvarlåtenskapen, utan ärver tillsammans med övriga arvingar i den tredje arvsklassen. I den tredje arvsklassen ärver den avlidnes syskon och sambo i lika delar. Om något av syskonen inte ärver ska dennes andel äras av hans eller hennes barn, dvs. den avlidnes brors- eller systerbarn (återigen i lika delar). Alla dessa arvingar kan ära hela kvarlåtenskapen.

Om arvet inte tillfaller den avlidnes syskon eller sambo är det den avlidnes far- och morföräldrar i den fjärde arvsklassen som ärver i lika delar.

Om ingen av den avlidnes far- eller morföräldrar ärver går arvet till den avlidnes föräldrars far- och morföräldrar i den femte arvsklassen (dvs. far- och morföräldrarnas föräldrar). Far- och morföräldrarna till den avlidnes far ärver halva arvet och far- och morföräldrarna till den avlidnes mor ärver den andra halvan. De två mor- och farföräldrarna delar den halva som tillfaller dem i lika delar.

Om en i ett par inte ärver tillfaller den frisläppta åttondelen den andra i paret. Om ett par inte ärver alls tillfaller deras fjärdedel det andra paret på samma sida. Om inget par på samma sida ärver tillfaller arvet paren på den andra sidan, med samma fördelning som används för att dela den halva av arvet som tillfaller dem direkt.

Slutligen går arvet, i den sjätte arvsklassen, om ingen av ovan nämnda arvingar ärver, till barnbarnen till den avlidnes syskon (bror- och systerbarnens barn) och till barnen till den avlidnes far- och morföräldrar (fastrar och farbröder samt mostrar och morbröder). Om någon av fastrarna, farbröderna, mostarna eller morbröderna inte ärver går deras andel till deras barn (den avlidnes kusiner).

Om ingen av arvingarna ärver tillfaller tillgångarna staten, som betraktas som arvinge.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Distriktsdomstolar är behöriga att hantera alla arvsförfaranden (bl.a. avstående från eller godtagande av arv och legat samt anspråk på laglott). Domstolen instruerar en notarie, i enlighet med ett fastställt arbetsschema, att hantera arvsförfarandet. Denne notarie agerar sedan och fattar beslut för domstolens räkning. Det är enligt tjeckisk lagstiftning inte tillåtet för parterna i arvsförfaranden att välja notarie.

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleddes av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

Tjeckiska domstolar behandlar arvsfrågor om den avlidne vid tidpunkten för sin död hade sin hemvist eller ägde fast egendom i Tjeckien.

Därför hänvisas sådan fast egendom till tjeckiska domstolar, även om den avlidne inte hade sin hemvist i Tjeckien.

I andra fall genomför tjeckiska domstolar arvsförfaranden om

- a) tillgångar har lämnats i Tjeckien av en tjeckisk medborgare som har sin hemvist utomlands och någon av arvingarna som har sin hemvist i Tjeckien ansöker om att tjeckisk domstol ska genomföra arvsförfarandet,
- b) en annan stat (vars myndigheter annars skulle ha behörighet att genomföra arvsförfarandet) vägrar att hantera arvet eller inte svarar alls, eller om
- c) det inte finns någon ömsesidig relation avseende arvsfrågor mellan den stat vars myndigheter annars skulle vara behöriga att genomföra arvsförfarandet och Tjeckien, dvs. om denna stat inte presenterar arv från testatorer med hemvist i Tjeckien för tjeckiska domstolar och om staten inte ger rättslig verkan åt beslut som meddelats av tjeckiska domstolar.

Behörighet

Om behörigt organ är en tjeckisk domstol är det den distriktsdomstol i vars distrikt den avlidne hade sin fasta eller annan bostad, i enlighet med registrering i relevant informationssystem, som är behörig. Om den avlidne inte hade någon fast eller annan bostad registrerad är den domstol behörig i vars distrikt den avlidne faktiskt bodde (där han eller hon hade sin bostadsadress). Om inte heller denna plats kan identifieras är den domstol behörig i vars distrikt han eller hon senast befann sig.

Om den avlidne inte var bosatt i Tjeckien är den domstol behörig i vars distrikt den avlidne ägde fast egendom. Om den avlidne inte hade någon fast egendom i Tjeckien (och om behörighet inte kan fastställas med hjälp av någon av ovannämnda metoder) är den domstol behörig i vars distrikt den avlidne avled (där den avlidnes kropp påträffades).

Inledande av arvsförfarande av tjeckisk domstol

Domstolen inleder arvsförfaranden på eget initiativ så snart den får kännedom om den avlidnes död. Dödsfall anmäls till behörig domstol av registreringsenheten. Domstolen kan också få kännedom om en avlidens persons död på andra sätt, t.ex. genom polisen, från en vårdinrättning eller från någon av arvingarna.

En domstol inleder även arvsförfaranden om någon som utövar sin rätt till kvarlåtenskapen i egenskap av arvinge begär detta. Om en domstol upptäcker att den inte har geografisk behörighet hänvisar den arvsärendet till behörig domstol. Arvsärenden kan även hänvisas till en annan domstol i situationer där det är lämpligt att göra detta, t.ex. på grund av att den avlidnes arvingar är bosatta i ett annat domstolsdistrikt.

Förfarandets gång

Först fastställer domstolen, i en inledande undersökning, information om den avlidne, om hans eller hennes tillgångar och skulder, om gruppen arvingar och huruvida den avlidne efterlämnat något testamente eller något annat förordnande om kvarlåtenskap. Domstolen tar vanligtvis fram denna information från offentliga förteckningar, från registret över rättshandlingar vid dödsfall, från registret över handlingar avseende giftorättsgods och inte minst genom att fråga den person som ansvarar för den avlidnes begravning.

Om det föreskrivs i lag eller av andra skäl vidtar domstolen även snabba åtgärder för att säkra kvarlåtenskapen, närmare bestämt genom att göra en inventarieförteckning och försegla kvarlåtenskapen.

När den inledande undersökningen är över beslutar domstolen om en förhandling och instruerar möjliga arvingar om deras arvsrätter och om rätten att kräva att en bouppteckning upprättas avseende tillgångarna i kvarlåtenskapen. Om någon av arvingarna önskar en bouppteckning av tillgångarna i kvarlåtenskapen beslutar domstolen om detta.

Om den avlidne hade giftorättsgods utarbetar domstolen – efter ett meddelande från parterna – en förteckning över dessa tillgångar och en förteckning över gemensamma skulder samt fastställer värdet på tillgångarna. Man bortser från tillgångar som parterna tvistar om. Den överlevande maken eller maken har möjlighet att sluta ett avtal med arvingarna avseende fastställande av giftorättsgods. I detta avtal bestäms vilka tillgångar som hör till kvarlåtenskapen och vilka som ska förbli hos den överlevande maken eller maken (principen att båda makarnas andelar ska vara likvärdiga behöver inte respekteras). Det är också möjligt att ingå ett avtal om att alla gemensamma tillgångar tillfaller den överlevande maken eller maken, och att ingen av dessa tillgångar tillförs kvarlåtenskapen.

Avtalet om fastställande av giftorättsgods mellan arvingarna och den överlevande maken eller maken får inte strida mot lagen eller mot de instruktioner som den avlidne anger i förordnandet om kvarlåtenskap. Om så är fallet kommer domstolen inte att godkänna avtalet.

Om domstolen inte godkänner avtalet om fastställande av giftorättsgods, eller om ett sådant avtal inte ingås, fastställer domstolen giftorättsgodset själv i enlighet med följande regler:

- a) Båda makarnas andel av de tillgångar som ska fastställas är lika stora.
- b) Varje make ersätter de resurser från giftorättsgodset som spenderats på hans eller hennes enskilda egendom.
- c) Varje make har rätt att begära ersättning för de resurser från hans eller hennes enskilda egendom som använts på giftorättsgodset.
- d) Underhållsberättigade barns behov beaktas.
- e) Hur var och en av makarna sörjde för familjen, i synnerhet hur de sörjde för barnen och familjens hushåll, beaktas.
- f) Hur var och en av makarna bidrog till förvärv och underhåll av giftorättsgods beaktas.

Efter att giftorättsgodset har fastställts utarbetar domstolen en förteckning över dödsboets tillgångar och skulder. I samband med detta hämtar domstolen främst information från arvingarna och från bouppteckningen, om en sådan har beordrats. Man bortser från alla omtvistade tillgångar och skulder.

Domstolen värderar i regel tillgångarna i kvarlåtenskapen enligt samstämmiga uppgifter från arvingarna. Det är ytterst ovanligt att expertutlåtanden inhämtas för sådana värderingar.

Om den avlidne inte efterlämnar något förordnande om kvarlåtenskap får arvingarna avtala om hur kvarlåtenskapen ska delas upp på det sätt som de önskar. Domstolen bekräftar arvingarnas förvärv av arvet enligt denna överenskommelse. Vid avsaknad av överenskommelse bekräftar domstolen deras arv enligt den fördelning som föreskrivs i lag. På arvingarnas begäran delar domstolen själv upp kvarlåtenskapen mellan arvingarna.

Om testatorn i förordnandet om kvarlåtenskap ger instruktioner om hur kvarlåtenskapen ska delas upp bekräftar domstolen arvingarnas förvärv av kvarlåtenskapen i enlighet med dessa instruktioner. I övriga fall får arvingarna komma överens om hur kvarlåtenskapen ska delas upp mellan dem. Arvingarna får dock endast komma överens om olika storlekar på arvsandelarna om testatorn uttryckligen har beviljat denna möjlighet.

Om en bröstarvinge hävdar rätt till en laglott får övriga arvingar avtala med denna arvinge om fastställande av laglotten (en avskiljningsbetalning). Annars ska en bouppteckning beordras så att laglotten kan beräknas.

Innan ett beslut om kvarlåtenskapen meddelas ska bevis tillhandahållas domstolen som styrker att de legat som ska överföras har överförts, och att övriga legatarier har meddelats om sin rätt till legat.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

Vid en testators död har hans eller hennes arvingar arvsrätt. Såvida inte förvärvet av tillgångar från kvarlåtenskapen skjuts upp i enlighet med testatorns förordnande om kvarlåtenskap, t.ex. på grund av ett villkor (en arvinge ska förvärva sitt arv vid akademisk examen) eller tidsmässiga instruktioner (när en viss fastställd tidsperiod löper ut), ärver en eller flera arvingar vid testatorns död. Domstolen beslutar vem som ska erhålla arv på det här sättet efter genomförande av ett arvsförfarande. Om testatorn i sitt förordnande om kvarlåtenskap skjuter upp arvet (genom ett villkor eller tidsmässiga instruktioner) ärver en eller flera huvudarvingar vid testatorns död, medan en eller flera efterarvingar ärver när villkoret uppfylls (när en viss tidsperiod har passerat). Domstolen beslutar om arvets övergång från huvudarvingar till efterarvingar i separata förfaranden.

Arvsbeslut utfärdas i domstolens namn av en notarie som bemyndigats av behörig distriktsdomstol att utföra handlingar i arvsförfaranden. När notarien, en notarieassistent eller en kandidat handlar som rättsligt ombud i arvsförfaranden har han eller hon samma rättigheter som en domstol i egenskap av offentlig myndighet vad gäller rättsutövande.

En legatarie förvärvar sin rätt till legat vid testatorns död och ska meddelas om denna rätt innan arvsförfarandet slutförs. Legat ska fastställas innan arvsförfarandet slutförs.

Avsägande av rätt till arv, avstående och efterskänkande

En arvsrätt får avsägas på förhand genom avtal med testatorn i form av en notariatshandling.

Efter att testatorn har avlidit kan en arvinge avstå från arvet genom en uttrycklig förklaring som lämnas in till domstolen, inom en månad från den dag då arvingen informeras om denna rätt. En arvinge som är bosatt utomlands har tre månader på sig att avstå från arv från det att ett sådant meddelande tas emot. Denna tidsgräns kan förlängas om det finns allvarliga skäl, men kan inte förlängas när den har löpt ut (man kan inte avstå från tidsfristen). Efter denna tidsfrist anses arvingen ha underlåtit att avstå från arvet.

En bröstarvinge kan avstå från arv men behålla sin rätt till laglott; han eller hon kan t.ex. avstå från arv enligt förordnandet om kvarlåtenskap utan att avstå från rätten till laglott. Detta är, i vissa avseenden, ett undantag från den allmänna regeln att en arvinge inte kan friskrivs från en skyldighet som ålaggs enligt förordnandet om kvarlåtenskap genom att avstå från arvet som följer av förordnandet och samtidigt utöva sin rätt som lagstadgad arvinge – han eller hon kan bli arvinge genom förordnandet om kvarlåtenskap eller avstå från ett sådant arv. En sådan förklaring om avstående eller godtagande kan inte återtas.

En person, som genom sina handlingar gör det tydligt att han eller hon inte har någon avsikt att avstå från ett arv, i synnerhet genom att disponera tillgångar som tillhör kvarlåtenskapen, kan inte avstå från arvet.

Arv kan även efterskänkas till förmån för en annan arvinge. En bröstarvinge som efterskänker sitt arv avstår även från rätten till laglott. Detta beslut gäller även för släktingar i nedstigande led. Ett efterskänkande av arv till förmån för en annan arvinge blir gällande om den andra arvingen samtycker till det. En arvinge som efterskänker sitt arv friskrivs inte genom denna handling från skyldigheten att följa föreskrifter och instruktioner avseende ett legat eller andra åtgärder som enligt testatorns testamente endast kan och ska uppfyllas personligen.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Arvingar kan välja huruvida de vill ha en bouppteckning. Arvingar som inte begär bouppteckning är fullt ansvariga för den avlidnes skulder. Om flera arvingar avstår från bouppteckning är dessa gemensamt och solidariskt ansvariga. En arvinge som inte kräver bouppteckning är ansvarig för alla skulder, även om domstolen utarbetar en förteckning över tillgångar av andra skäl (t.ex. för att en annan arvinge utövar sin rätt till bouppteckning).

Om en arvinge begär bouppteckning genomför domstolen en sådan. En arvinge som begär bouppteckning är endast ansvarig för den avlidnes skulder upp till ett värde som motsvarar arvet som erhålls. Om flera arvingar utövar denna rätt är de gemensamt och solidariskt ansvariga, men var och en endast upp till ett värde som motsvarar deras arv.

I vissa fall beslutar domstolen att bouppteckning ska upprättas även om ingen arvinge har begärt detta, huvudsakligen för att skydda underåriga arvingar, arvingar vars bostadsort är okänd och testatorns fordringsägare.

I en del fall kan domstolen besluta att en bouppteckning ska ersättas av en förteckning över tillgångar i kvarlåtenskapen som utarbetas av bouppteckningsmannen, eller av en gemensam förklaring om tillgångar i kvarlåtenskapen som utarbetas och undertecknas av alla arvingar.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

Registrering av rättigheter i fastighetsregistret regleras av lag nr 256/2013 om fastighetsregistret.

Följande registreras i fastighetsregistret:

Tomter.

Byggnader som har tilldelats ett byggnadsnummer eller ett fastighetsreferensnummer, såvida de inte är del av en tomt- eller byggrätt.

Byggnader som inte har tilldelats något byggnadsnummer eller registreringsnummer, såvida de inte är del av en tomt- eller byggrätt, förutsatt att de utgör den huvudsakliga konstruktionen på fastigheten och inte är klassificerade som "små konstruktioner".

Enheter definierade i civillagen.

Enheter definierade i lag nr 72/1994 om reglering av vissa samägarskapsförhållanden med anknytning till byggnader och vissa ägarskapsförhållanden med anknytning till lägenheter och andra lokaler än bostadshus och om ändring av vissa lagar (lagen om ägande av bostäder), i ändrad lydelse.

Byggrätter.

Vattenverk.

Sakrätter i fast egendom som förvärvas genom arv förs in i fastighetsregistret i enlighet med ett beslut eller ett giltigt arvsinstrument som utfärdats i en medlemsstat och enligt ett intyg som utfärdats av domstol eller behörig myndighet i den ursprungliga medlemsstaten eller ett europeiskt arvsintyg (*instrument*).

Fastighetsmyndigheten i det distrikt där den fasta egendomen är belägen sköter registreringen.

Den fasta egendomen ska anges i instrumenten för registrering av rättigheterna i fastighetsregistret (arvsbeslutet, ett giltigt instrument och/eller ett europeiskt arvsintyg) i enlighet med 8 § i lag nr 256/2013:

En tomt identifieras med hjälp av ett tomtnummer och en uppgift om huruvida det är en byggnadstomt, samt med hjälp av namnet på det fastighetsdistrikt där den är belägen.

En tomt som är föremål för förenklad registrering identifieras med hjälp av tomtnumret enligt den tidigare tomtregistreringen, med uppgift om huruvida det är ett tomtnummer som tilldelats enligt fastighetsregistret, tilldelningsplanen, enhetlighetsplanen eller fastighetsregistret, och med hjälp av namnet på det fastighetsdistrikt där den är belägen.

En byggnad som inte är kategoriserad som del av en fastighet eller en byggrätt identifieras med hjälp av numret på den tomt där den är byggd, husnummer eller fastighetsreferensnumret (om inget nummer har tilldelats ska byggnadens användningsområde anges) och med hjälp av namnet på det distrikt där den är belägen.

En enhet identifieras med hjälp av beteckningen på den byggnad i vilken den är avgränsad eller med hjälp av beteckningen på tomt- eller byggrätten, om den byggnad i vilken den är avgränsad är kategoriserad som en del av fastigheten, med hjälp av enhetsnumret och namnet på enheten och, i tillämpliga fall, uppgift om att det rör sig om en enhet som inte är färdigställd.

En byggrätt identifieras med hjälp av tomtnumret, en uppgift om huruvida det är en byggnadstomt och med hjälp av namnet på den fastighetsgemenskap där den är belägen.

Ett vattenverk identifieras med hjälp av tomtnumret, en uppgift om huruvida det är en byggnadstomt, med hjälp av namnet på den fastighetsgemenskap där den är belägen samt med hjälp av användningsmetoden.

Instrument som lämnas in för registrering av rättigheter i fastighetsregistret ska uppfylla kraven på instrument som är avsedda för fastighetsregistret.

Innehållet ska berättiga den föreslagna registreringen av rättigheten och den föreslagna registreringen av rättigheten ska påvisa kontinuitet med tidigare registerposter i fastighetsregistret.

I instrumenten ska anges arvingarnas eller andra förmånstagares namn, bostadsadress, personnummer eller födelsedatum (eller, om det rör sig om en juridisk person, namn, säte och registreringsnummer, om ett sådant tilldelats). I instrumentet ska de andelar i vilka arvingarna förvärvat rättigheter till den fasta egendomen anges och i tillämpliga fall vilka sakrätter som fastställs samt motsvarande förmånstagare och ansvariga parter. I arvsföranden kan man utöver äganderätt även fastställa byggrätt, servitut, panträtt, framtida panträtt, hypotekarisk panträtt, förhandsrätt, framtida livslång dispositionsrätt, tillhörande samägande, förvaltningsfond samt förbud mot överföring eller belastning.

Om den rätt som ska föras in i fastighetsregistret på grundval av ett visst instrument endast rör en del av en tomt ska instrumentet åtföljas av en kartsnitt som visar den aktuella delen av tomt. Denna kartsnitt behandlas som en del av instrumentet.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

En testator får utse en boutredningsman och/eller en testamentsexekutor i sitt förordnande om kvarlåtenskap.

Domstolen utser en boutredningsman som ska verkställa testamentet på förslag av en arvinge som så önskar. Förslaget måste innehålla generella närmare uppgifter, dvs. vilken domstol det är riktat till, vem som har upprättat det, vad ärendet gäller och syftet är, och det ska undertecknas och dateras.

En domstol får även utse en boutredningsman på eget initiativ om

a) ingen testamentsexekutor har utsetts, eller om testamentsexekutorn avböjer att förvalta kvarlåtenskapen eller är uppenbart olämplig att förvalta densamma, och om arvingarna inte kan förvalta kvarlåtenskapen på lämpligt sätt,

b) det är nödvändigt att utarbeta en förteckning över de tillgångar som hör till kvarlåtenskapen,

c) det finns andra allvarliga skäl, eller om

d) den tidigare boutredningsmannen har avlidit, entledigats, avgått eller fått sin rättskapacitet begränsad och om det fortfarande finns behov av att någon utför dessa skyldigheter.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Testamentsexekutorn (om en sådan har utsetts av testatorn) är ansvarig för att verkställa testatorns testamente. Om ingen boutredningsman har utsetts är testamentsexekutorn även ansvarig för att förvalta kvarlåtenskapen.

Om både en testamentsexekutor och en boutredningsman utsetts förvaltar boutredningsmannen kvarlåtenskapen i enlighet med testamentsexekutorns instruktioner.

Om boutredningsman har utsetts men ingen testamentsexekutor förvaltar boutredningsmannen kvarlåtenskapen. Om boutredningsmannen föreslagits av en arvinge beordrar domstolen denne att också verkställa testatorns testamente.

Om varken boutredningsman eller testamentsexekutor har utsetts är alla arvingar gemensamt ansvariga för att förvalta kvarlåtenskapen. Arvingarna kan även komma överens om att kvarlåtenskapen ska förvaltas av endast en av dem.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Boutredningsmannen är endast ansvarig för förvaltningen av kvarlåtenskapen. Det innebär att han eller hon endast gör vad som är nödvändigt för att bevara tillgångarna. Han eller hon får, när detta görs, utöva alla rättigheter som avser tillgångarna som förvaltas. Boutredningsmannen får överföra föremål från kvarlåtenskapen eller använda dem som säkerhet, om detta krävs för att bevara värdet på eller innehållet i de förvaltade tillgångarna, eller till ersättning. Enligt samma villkor får han eller hon ändra syftet med tillgångarna som förvaltas.

Boutredningsmannen eller testamentsexekutorn får vidta alla åtgärder utöver grundläggande förvaltning som arvingarna samtycker till. Om arvingarna inte kommer överens, eller om en arvinge anses vara en person under särskilt skydd, krävs godkännande från domstol.

Testamentsexekutorn ansvarar för att med tillbörlig aktsamhet verkställa testatorns testamente. Han eller hon har rätt att utöva alla rättigheter som krävs för att utföra sina uppgifter, inbegripet rätten att försvara testamentets giltighet i domstol och att yrka att en arvinge eller legatarie är obehörig, och för att säkerställa att alla testatorns instruktioner verkställs. Testatorn kan ange ytterligare skyldigheter för testamentsexekutorn i testamentet.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsfall för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Arvsföranden avslutas med att en arvsordning utfärdas, i vilken rättigheter och skyldigheter avseende kvarlåtenskapen tydligt förklaras. Parterna har rätt att överklaga denna ordning inom 15 dagar från den dag då den meddelas. Beslutet blir slutgiltigt om inga överklaganden framställs inom denna tidsram.

Den slutgiltiga ordningen fungerar som bevis på rättigheterna och skyldigheterna däri. Ordningen är en officiell handling.

Innan förandet slutförs kan domstolen utfärda en officiell bekräftelse av kända fakta från ärendeakten. Denna bekräftelse är också en officiell handling.

Senaste uppdatering: 11/12/2018

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.